Prima instanţă: Judecătoria Orhei, sediul Rezina (jud. Elvira Lavciuc)
Dosarul nr. 2r-752/24
(2-23171539-02-2r-04032024)

D E C I Z I E

9 aprilie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurentul Marcel Sandu, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024, prin care s-a admis cererea Societății cu Răspundere Limitată ”BPM-PLUS” privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La data de 30 noiembrie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată ”BPM-PLUS” (*în continuare SRL”BPM-PLUS”*) a depus o cerere privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.

În motivarea cererii s-a invocat că în temeiul clauzei de arbitraj înserate la pct. 7.9 al contractului nr.1399 din 13 februarie 2017, s-au adresat cu cererea de arbitraj privind încasarea datoriei de la SRL”GECSAND” și Marcel Sandu.
Indică, că Curtea de Arbitraj a hotărât să încaseze în mod solidar de la SRL”GECSAND” și de la fidejusorul Marcel Sandu, în beneficiul SRL”BPM-PLUS”, suma datoriei principale de 69030,38 lei și taxa de arbitraj de 3000 lei. Hotărârea a fost pronunțată la 23 decembrie 2020 de către Alina Palii, judecător al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova.
Punctează că SRL”BPM-PLUS” a primit hotărârea la data de 29 decembrie 2020, plicul cu hotărârea, expediat în adresa lui Marcel Sandu și SRL”GECSAND”, s-a întors cu mențiunea de neînmânare.
Prin urmare, dat fiind că SRL”BPM-PLUS” a avut câștig de cauză, conducîndu-se de prevederile art. 482 alin. (2) din Codul de procedură civilă, solicită a elibera titlul executoriu.

2. Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024, s-a admis cererea. S-a eliberat titlul de executare silită a hotărârii arbitrale în baza

hotărârii arbitrale pe cauza nr.2-19/2020, adoptată la 23 decembrie 2020 de către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, privind încasarea de la Marcel Sandu în beneficiul reclamantei SRL"BPM-PLUS" a datoriei contractuale în mărime de 69030,38 lei, taxei de arbitraj în mărime de 3000,00 lei și taxei de stat achitată la înaintarea cererii în mărime de 100,00 lei.

Solicitarea recurentului:

3. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 7 februarie 2024, recurentul Marcel Sandu, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea SRL"BPM-PLUS" privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.

Argumentele părţilor:

4. În motivarea recursului s-a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Menționează că nu a fost înștiințat legal nici despre alegerea (numirea) arbitrilor, nici despre data, locul şi ora dezbaterilor arbitrate. Mai mult ca atât, până la examinarea prezentei cauze, nu a cunoscut că a fost depusă o cerere în arbitraj, că au avut loc dezbaterile arbitrate şi că a fost pronunțată o hotărâre arbitrate.

Susține că probe ale acestui fapt au fost anexate chiar de reclamantul/intimat SRL"BPM-PLUS". Astfel la materialele cauzei sunt anexate copiile a două avize de recepție: pe numele SRL"GECSAND" şi pe numele Marcel Sandu. Nici pe unul din aceste avize nu se regăsește semnătura ce ar confirma recepționarea.

Relevă că pe avizul SRL"GECSAND", în genere lipsește vreo semnătură sau vreo mențiune a oficiului poștal referitoare la soarta scrisorii (recepționat, nerecepționat etc.), iar pe avizul destinat lui Marcel Sandu, este mențiunea oficiului poștal "nereclamat".

Menţionează faptul că deși hotărârea arbitrală a fost emisă la 23 decembrie 2020, ștampila oficiului poștal ce atestă data expedierii scrisorii către SRL"GECSAND" e datată cu 29 decembrie 2020, după emiterea hotărârii arbitrale. Careva date că a fost citat legal la şedinţa arbitrajului, inclusiv prin publicitate, nu au fost prezentate.

Evidențiază că în ceea ce privește înștiințarea sa, sau a SRL"GECSAND" despre numirea (alegerea) arbitrilor, în genere lipsesc careva avize, ce ar demonstra că scrisoarea respectivă măcar a fost expediată, lipsește și copia scrisorii respective. În așa mod nu a fost înștiințat nici despre numirea (alegerea) arbitrilor, nici despre data, nu şi locul dezbaterilor arbitrale şi în temeiul prevederilor art. 485 alin. (1),

lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa urma să refuze în eliberarea titlului de executare silită.
Susține că neavând posibilitatea de a se prezenta în fața arbitrajului, a fost pus în situație procesuală inegală cu SRL"BPM-PLUS", fiindu-i încălcat principiul „egalității armelor" - parte componentă a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) al Convenției Europene.
Invocă, că hotărârea arbitrală anexată la materialele cauzei este autentificată nu de președintele arbitrajului. Astfel pe ea este prezentă ștampila secretarului, lipsind totodată semnătura persoanei ce autentifică copia (inclusiv semnătura președintelui arbitrajului).
Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea SRL"BPM-PLUS" privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.

5. La 4 martie 2024, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului Ana Panov.
6. La data de 25 martie 2024 prin intermediul poștei electronice, intimata SRL"BPM-PLUS", în persoana Directorului Aurel Duca, a prezentat referință la cererea de recurs, solicitând respingerea cererii de recurs.

Aprecierea instanţei de recurs:

7. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.
8. În conformitate cu articolele 423, 424 alin. (1) şi 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
9. În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.
10. În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
11. Convingerea instanţei de recurs privind respingerea recursului se bazează pe argumentele ce urmează.
12. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul constată că la 30 noiembrie 2023, SRL"BPM-PLUS" a depus o cerere privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.

13. Iar prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024, s-a admis cererea. S-a eliberat titlul de executare silită a hotărârii arbitrale în baza hotărârii arbitrale pe cauza nr.2-19/2020, adoptată la 23 decembrie 2020 de către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, privind încasarea de la Marcel Sandu în beneficiul reclamantei SRL"BPM-PLUS" a datoriei contractuale în mărime de 69030,38 lei, taxei de arbitraj în mărime de 3000,00 lei și taxei de stat achitată la înaintarea cererii în mărime de 100,00 lei.
14. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 7 februarie 2024, recurentul Marcel Sandu, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea SRL"BPM-PLUS" privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.
15. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de recurs şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluția instanței de fond privind admiterea cererii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
16. Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art. 482 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia problema eliberării titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale se examinează de instanţa care ar fi fost competentă să examineze cauza civilă în lipsa clauzei de arbitraj la cererea părţii în arbitraj care a avut cîştig de cauză.
17. Conform prevederilor art. 484 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale se examinează în şedinţă de judecată în cel mult o lună de la data depunerii în instanţă, conform regulilor stabilite de prezentul cod. Alin. (2) prevede că în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, la solicitarea ambelor părţi în arbitraj, judecătorul poate cere arbitrajului materialele dosarului în al căror temei se solicită eliberarea titlului executoriu, potrivit regulilor stabilite de prezentul cod pentru reclamarea probelor. Potrivit alin.(3), părţile în arbitraj sînt înştiinţate legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată. Neprezentarea lor însă nu împiedică dezbaterea cauzei. Alin.(4) prevede că în timpul examinării cauzei în şedinţă de judecată, instanţa constată existenţa sau lipsa temeiurilor, enumerate la art.485, pentru refuzul de a elibera titlu executoriu în urma cercetării probelor prezentate de părţi în argumentarea pretenţiilor şi obiecţiilor înaintate. Iar potrivit alin. (5), dacă în instanţa menţionată la art.477 alin.(3) se găseşte în dezbatere cererea de desfiinţare a hotărîrii

arbitrale, instanţa la care se examinează cererea de eliberare a titlului executoriu în temeiul acestei hotărîri este în drept, dacă va considera raţional, să amîne examinarea cererii de eliberare a titlului executoriu şi, la solicitarea părţii care a adresat în judecată cererea de eliberare a titlului, poate obliga cealaltă parte la asigurarea eventualelor pagube, în conformitate cu prezentul cod.

18. Conform prevederilor art. 485 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecata refuză să elibereze titlul de executare silită a hotărîrii arbitrale numai dacă partea în arbitraj care nu a avut cîştig de cauză prezintă în judecată probe despre faptul că: a) convenţia arbitrală este nulă în temeiul legii; b) partea în arbitraj nu a fost înştiinţată legal despre alegerea (numirea) arbitrilor sau despre dezbaterile arbitrale şi nici despre locul, data şi ora şedinţei arbitrajului sau, din alte motive întemeiate, nu a putut să dea explicaţii arbitrajului; c) hotărîrea arbitrală este emisă într-un litigiu care nu este prevăzut de convenţia arbitrală ori care nu se înscrie în condiţiile convenţiei, ori conţine dispoziţii în probleme neprevăzute de convenţia arbitrală. Dacă dispoziţiile în problemele care decurg din convenţia arbitrală pot fi separate de dispoziţiile care nu rezultă din această convenţie, judecata eliberează titlu executoriu numai în acea parte a hotărîrii arbitrale care conţine dispoziţii privitor la problemele care se înscriu în convenţia arbitrală; d) componenţa arbitrajului sau procedura dezbaterilor arbitrale nu s-a conformat cu convenţia arbitrală sau cu legea; e) hotărîrea arbitrală nu a devenit obligatorie pentru părţile în arbitraj ori a fost desfiinţată de judecată, conform legii în al cărei temei a fost pronunţată. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, judecata refuză, de asemenea, să elibereze titlu executoriu dacă va constata că litigiul examinat de arbitraj nu poate fi obiectul dezbaterii arbitrale potrivit imperativului legii, precum şi în cazul cînd hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislaţiei Republicii Moldova sau bunele moravuri.
19. Raportând la caz prevederile legale sus menţionate, instanţa de recurs relevă că instanţa de fond just a admis cererea înaintată de SRL”BPM-PLUS” privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.
20. Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că hotărârea arbitrală a devenit definitivă din momentul remiterii acesteia părților, cu drept de contestare în instanță de judecată competentă în conformitate cu legislația Republicii Moldova, iar din înscrisurile cauzei nu rezultă că hotărârea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova din 23 decembrie 2020, a fost contestată.
21. Colegiul punctează că Marcel Sandu, care este parte în arbitraj și care nu a avut câștig de cauză, nu a prezentat careva probe din cele menționate în art. 485 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ceea ce impune întocmirea și

eliberarea titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale nr.2-19/2020 din 23 decembrie 2020, adoptată de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova.

22. Dispunând respingerea cererii de recurs, Colegiul reține că potrivit prevederilor art.12, alin. (3) al Legii nr. 23 din 22 februarie 2008 cu privire la arbitraj, în cazul în care arbitrul unic sau, după caz, arbitrii nu au fost numiţi prin convenţie de arbitraj şi nici nu s-a prevăzut modalitatea de numire, partea care vrea să recurgă la arbitraj trimite o notificare scrisă părţii adverse, prin care aceasta din urmă este invitată să numească arbitrul.
23. Din interpretarea acestei norme de drept rezultă că SRL"BPM-PLUS" era obligată să notifice SRL"GECSAND", doar în cazul în care nu a fost prevăzută procedura de numire a arbitrilor.
24. Potrivit pct. 7.9 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1399 din 13 februarie 2017, litigiul se examinează de către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, constituită dintr-un arbitru, numit de către președintele Curţii de Arbitraj Economic, conform Regulamentelor acesteia, în temeiul legislației Republicii Moldova.
25. Respectiv, se atestă că părțile contractuale au prevăzut, că în caz de apariție a litigiilor, arbitrul va fi numit de către președintele Curţii de Arbitraj în conformitate cu regulamentele acesteia.
26. Conform art. 4 al Legii nr. 23 din 22 februarie 2008 cu privire la arbitraj, principiile de bază ale arbitrajului sînt: a) respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului; b) legalitatea; c) libertatea convenţiilor în arbitraj; d) constituirea arbitrajului în conformitate cu convenţia părţilor; e) contradictorialitatea; f) respectarea dreptului la apărare; g) confidenţialitatea.
27. Astfel, în conformitate cu art. 4 al Legii cu privire la arbitraj, unul din principiile de bază ale arbitrajului este libertatea convențiilor în arbitraj şi constituirea arbitrajului în conformitate cu convenția părţilor.
28. Părţile au urmat aceste principii, stipulând la pct.7.9. al contractului nr. 1399 din 13 februarie 2017 procedura de numire a arbitrului prin delegarea acestei funcții președintelui Curţii de Arbitraj.
29. Părţile în clauza compromisorie s-au exclus de la participarea la procedura prealabilă de numire a arbitrilor, ele nu au prevăzut posibilitatea confirmării sau oferirii acordului pentru numirea arbitrilor.
30. Astfel, Curtea a realizat procedura de numire a arbitrului, îndeplinind întocmai voința ambelor părți, expusă în clauza compromisorie - în conformitate cu instrucțiunile directe ale părţilor, prin urmare, nu există nici o încălcare a drepturilor părţilor în cadrul procedurii de numire a arbitrului, or, obligația reclamantului de a face acest lucru apare doar atunci când părțile

clauzei compromisorii nu au prevăzut procedura de numire a arbitrului.

31. Colegiul atestă că în hotărârea arbitrală se indică, că instanţa de arbitraj a expediat în adresa pârâtului o citație pentru şedinţa arbitrală din 16 octombrie 2020, 5 noiembrie 2020, 3 decembrie 2020 și 23 decembrie 2020, precum şi copiile cererii de arbitraj şi înscrisurilor anexate la ea. În citație se indică numele arbitrului numit.
32. Prin urmare, argumentul cu privire la faptul că pârâtul nu a fost informat despre faptul cine va examina cauza, este neîntemeiat.
33. Colegiul atestă că Curtea a constatat că, expedierea documentelor şi notificarea pârâtului s-a efectuat anume la adresa juridică oficială (reședința) acestuia - *****, fapt confirmat prin certificatul din Registrul de stat al persoanelor juridice ținut de Camera înregistrării de Stat şi documentele poștale privind expedierea şi returnarea scrisorii.
34. Aceeași adresă este indicată şi în secțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1399 din 13 februarie 2017 IX. Adresele juridice și rechizitele părților.
35. Colegiul constată că citațiile în adresa copârâtului Marcel Sandu, au fost trimise la adresa *****, adresă indicată în copia pașaportului, în secțiunea din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1399 din 13 februarie 2017 cu privire la adresele juridice și rechizitele părților, precum și în cererea de recurs.
36. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că la referința depusă de SRL”BPM-PLUS”, ultima a anexat încheierea din 15 septembrie 2020 privind începerea şi repartizarea procedurii de arbitraj, încheierea din 15 septembrie 2020 privind acceptarea cererii de arbitraj şi pregătirea dosarului pentru dezbatere, citațiile în care este indicat arbitrul desemnat, adresate fiecăreia dintre participanții la dosar, chitanțele de plată care confirmă expedierea acestora, avizele de returnare care confirmă recepționarea citațiilor de către Marcel Sandu şi SRL”BPM-PLUS”, plicul cu mențiunea de neînmânare a cererii, materialelor dosarului și citației de către SRL”GECSAND”.
37. Conform pct. 14.4 din Regulamentul cu privire la activitatea Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova, în cazul existenței confirmării poștale privind primire/expediere a scrisorii pe adresă oficială sau altă adresă a părții indicată de către aceasta, scrisoarea se consideră înmânată chiar dacă destinatarul susține că nu a primit-o, precum şi în cazul returnării poștale ulterioare a scrisorii pe motiv de absența destinatarului.
38. Colegiul atestă că în temeiul celor relatate mai sus, precum și a prevederilor art. 3 al Legii cu privire la arbitrajul comercial internațional din 22 februarie 2008, pct.33 al Hotărârii nr. 2 din 30 martie 2015, ținând cont de returnarea citațiilor instanţei de judecată cu mențiunea de neînmânare a acestora, în ziarul Makler a fost publicată citația de chemare a copârâţilor în şedinţa din 23 decembrie 2020, însă ultimii nu s-au prezentat.

39. Instanţa de recurs relevă că, contrar prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă, **recurentul nu a invocat absolut nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea atacată şi nu a prezentat careva motive ce ar face pasibil casarea încheierii supuse recursului**.
40. Respingând recursul instanţa de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).
41. În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentului.
42. Totodată, instanţa de recurs relevă că, conform jurisprudenţei CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.
43. Așadar, din argumentele relatate şi ținând cont de faptul că, încheierea primei instanţe este întemeiată şi legală, instanţa de recurs reiterează concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine încheierea.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de recurentul Marcel Sandu, ca fiind neîntemeiat.

Se menține încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 ianuarie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila